

Uvod u MDX

Uvod

- MDX je jezik za manipulisanje podacima nad OLAP bazom podataka
- Rezultat upita je struktura podataka koje se predaje klijentskom programu

Uvod (2)

- Radimo sa kockom podataka sa dimenzijama vrijeme i regija i mjerama broj prodatih primjeraka i vrijednost u eurima
- Primjeri su preuzeti iz knjige MDX Solutions second edition (Wiley 2006)

Primjer 1

- Primjer1: naći broj prodatih primjeraka i vrijednost u dolarima u regiji MA u prva dva kvartala 2005

	Dollar Sales	Unit Sales
Q1, 2005	96,949.10	3,866
Q2, 2005	104,510.20	4,125

Primjer 1, rješenje

```
SELECT
{ [Measures].[Dollar Sales], [Measures].[Unit Sales] }
on columns,
{ [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005] }
on rows
FROM [Sales]
WHERE ([Customer].[MA])
```

Struktura upita

- SELECT, FROM, WHERE su ključne riječi
- Rezultat upita je kocka, ROWS, COLUMNS su ose (dimenzije) rezultata

Struktura upita (2)

- SELECT je ključna riječ koja označava početak MDX upita
- ON ključna riječ koja se koristi sa oznakom ose (axis) i određuje kako se prikazuju dimenzije iz baze
- Ose: COLUMNS, ROWS, PAGES
- Moguće je da se više dimenzija prikaže na jednoj osi
- MDX koristi { i } za označavanje skupa elemenata iz jedne ili više dimenzija. Elemeti se razdvajaju zarezom

Struktura upita (3)

- FROM određuje ime kocke nad kojoj je postavljen upit
- WHERE (opciona dio upita) određuje uslov nad dimenzijom koja se NE pojavljuje u upitu
- Preporuka: ne praviti paralelu sa SQL-om

Primjer 2

	Q1, 2005	Q2, 2005	Q3, 2005
MA	96,949.10	104,510.20	91,025.00
CT	12,688.40	24,660.70	16,643.90

Primjer 2, rješenje

```
SELECT
{ [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005], [Time].[Q3, 2005] }
on columns,
{ [Customer].[MA], [Customer].[CT] }
on rows
FROM Sales
WHERE ( [Measures].[Dollar Sales] )
```

Označavanje osa

```
SELECT
{[Customer].[MA], [Customer].[CT] }
on rows,
{ [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005], [Time].[Q3, 2005] }
on columns
FROM Sales
WHERE ( [Measures].[Dollar Sales] )
```

Označavanje osa (2)

- Ose se mogu odrediti sa *axis(n)*; n = 0 za kolone, n = 1 za redove, n = 2 za stranice

```
{ [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005], [Time].[Q3, 2005] }
```

```
on axis(0),
```

```
{ [Customer].[MA], [Customer].[CT] }
```

```
on axis(1)
```

Označavanje osa (3)

- Ispravno

```
SELECT
  { [Customer].[MA], [Customer].[CT] }
  on rows,
  { [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005], [Time].[Q3, 2005] }
  on axis(0)
FROM Sales
WHERE ( [Measures].[Dollar Sales] )
```

Označavanje osa (4)

- Nije ispravno

```
SELECT
  { [Customer].[MA], [Customer].[CT] }
  on axis(2),
  { [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005], [Time].[Q3, 2005] }
  on axis(0)
FROM Sales
WHERE ( [Measures].[Dollar Sales] )
```

Case sensitivity

- Parser MDX upita ne pravi razliku između malih i velikih slova
- Nije “osjetljiv” na praznine i nove redove
- Nepomena: preporučuje se upotreba Lucida Console ili Courier fontova

Upotreba operatora , i :

- Operator , koristi se za konstrukciju skupova

```
{ [Time].[January 2005], [Time].[February 2005],  
  [Time].[March 2005] }
```

- Operator : koristi se za određivanje opsega tipa OD : DO; na svakom nivou u svakoj dimenziji elementi su uređeni

Primjer 3, rješenje

```
SELECT
```

```
{ [Time].[Sep,2004] : [Time].[Mar,2005] } on columns,
```

```
{ [Product].[Tools] : [Product].[Home Audio] } on rows
```

```
FROM [Sales]
```

```
WHERE ([Customer].[Lubbock, TX], [Measures].[Unit Sales])
```

Specifikovanje podskupa

- Šta su elementi sljedećih skupova?

```
{ { [Time].[January-2001] : [Time].[March-2001] } ,  
  { [Time].[October-2001] : [Time].[December-2001] } }
```

```
{ [Time].[2001], { [Time].[January-2001] : [Time].[March-2001] } }
```

Funkcija MEMBERS

- Vraća skup elemenata iz dimenzije, hijerarhije, nivoa u hijerarhiji
- Primjeri: [Customer].Members, [Product].
[Product Category].Members

```
SELECT  
  { [Scenario].Members } on columns,  
  { [Store].Members } on rows  
FROM Budgeting
```

Funkcija CHILDREN

- Primjer 4: naći broj prodatih primjeraka u periodu od jula 2005. do septembra 2005. za region TX za kategoriju proizvoda Tools i njegove “potomke”

	July, 2005	Aug, 2005	Sep, 2005
Tools	484	554	319
Bench Power Tools	42	133	94
Compressors, Air Tools			51
Electrical Shop	107	118	33
Garage Door Openers	57	46	53
Hand Tools, Carpentry		55	
Hand Tools, General Purpo	138	164	31
Mechanics Tools	88	38	57
Portable Power Tools	52		
Power Tool Accessories			

Primjer 4, rješenje

```
SELECT
{ [Time].[Q3, 2005].Children }
on columns,
{ [Product].[Tools], [Product].[Tools].Children }
on rows
FROM Sales
WHERE ([Customer].[TX], [Measures].[Unit Sales])
```

Funkcija DESCENDANTS

- Za računanje elemenata “daljih” od direktnih “potomaka”

- Sintaksa

`Descendants (member [, [level] [, flag]])`

računa elemente “ispod” member počev od nivoa level

- Flagovi: SELF (default), BEFORE, AFTER, SELF_AND_BEFORE, SELF_AND_AFTER, SELF_BEFORE_AFTER, LEAVES
- Primjer: `Descendants([Time].[2005]);`
`Descendants([Time].[2005], [Time].[Month])`

Funkcija DESCENDANTS (2)

- Primjer 5: naći vrijednost prodaje u dolarima za kategorije proizvoda Tools i Toys po mjesecima 2005.

	Tools	Toys
Jan, 2005	59,722.40	49,948.20
Feb, 2005	65,604.10	42,885.40
Mar, 2005	57,715.50	56,601.70
Apr, 2005	64,179.90	51,794.40
May, 2005	68,152.60	62,135.70
Jun, 2005	67,476.70	55,582.90
Jul, 2005	71,997.90	50,111.80
Aug, 2005	71,411.90	48,965.30
Sep, 2005	58,979.60	52,532.90
Oct, 2005	77,720.10	58,969.60
Nov, 2005	196,946.70	147,854.50
Dec, 2005	223,948.60	171,600.20

Primjer 6, rješenje

```
SELECT
{ [Product].[Tools], [Product].[Toys] } ON COLUMNS,
Descendants (
    [Time].[2005],
    [Time].[Month],
    SELF
)
ON ROWS
FROM Sales
WHERE [Measures].[Dollar Sales]
```


Primjer 6

- Primjer 6: naći vrijednost prodaje u dolarima za kategorije proizvoda Tools i Toys po mjesecima i kvartalima 2005. i ukupno za 2005 godinu

	Tools	Toys
2005	1,083,855.90	848,982.70
Q1, 2005	183,042.90	149,435.30
Jan, 2005	59,722.40	49,948.20
Feb, 2005	65,604.10	42,885.40
Mar, 2005	57,715.50	56,601.70
Q2, 2005	199,809.20	169,513.10
Apr, 2005	64,179.90	51,794.40
May, 2005	68,152.60	62,135.70
Jun, 2005	67,476.70	55,582.90
Q3, 2005	202,389.30	151,610.00
Jul, 2005	71,997.90	50,111.80
Aug, 2005	71,411.90	48,965.30
Sep, 2005	58,979.60	52,632.90

Primjer 6, rješenje

```
SELECT
{ [Product].[Tools], [Product].[Toys] } ON COLUMNS,
Descendants (
    [Time].[2005],
    [Time].[Month],
    SELF_AND_BEFORE
)
ON ROWS
FROM Sales
WHERE [Measures].[Dollar Sales]
```

NON EMPTY

- Sparse datasets
- Primjer 7: naći vrijednost prodaje za januar i februar 2005. godine u regiji TX za kategoriju Toys i njene “potomke”

	Jan, 2005	Feb, 2005
Toys	6,950.00	7,666.20
Action Figures	747.20	421.50
Arts & Crafts	2,499.80	2,135.90
Cars & Trucks		1,078.40
Construction	3,002.90	982.00
Dolls		
Educational	700.10	597.10
Electronics		
Games		
Musical		
Radio Controlled		2,451.30

Primjer 7, rješenje

```
SELECT
{ [Time].[Jan,2005], [Time].[Feb,2005] }
ON COLUMNS ,
{ [Product].[Toys],
  [Product].[Toys].Children
}
ON ROWS
FROM Sales
WHERE ([Measures].[Dollar Sales], [Customer].[TX])
```

Primjer 8

```
SELECT
{ [Time].[Jan, 2005], [Time].[Feb, 2005] }
ON COLUMNS,
NON EMPTY
{ [Product].[Toys],
  [Product].[Toys].Children
}
ON ROWS
FROM Sales
WHERE ([Measures].[Dollar Sales], [Customer].[TX])
```

	Jan, 2005	Feb, 2005
Toys	6,950.00	7,666.20
Action Figures	747.20	421.50
Arts & Crafts	2,499.80	2,135.90
Cars & Trucks		1,078.40
Construction	3,002.90	982.00
Educational	700.10	597.10
Radio Controlled		2,451.30

Komentari

```
SELECT /* Put products  
on columns */ [Product].Members  
on columns FROM Cube
```

```
SELECT // Put products on columns  
[Product].Members  
on columns FROM Cube
```

```
SELECT - Put products on columns  
[Product].Members  
on columns FROM Cube
```

Torka

- Torka je “kombinacija” članova iz jedne ili više dimenzija
- Prosta torka: [Time].[Jan, 2005]
- Torka sa dvije dimenzije: ([Customer].[Chicago, IL], [Time].[Jan, 2005])
- Pogrešno: ([Customer].[Chicago, IL], [Time].[Jan, 2005], [Time].[Feb, 2005])

Primjer 9

- Primjer 9: naći vrijednost prodaje u 2005. godini i broj prodatih primjeraka u februaru te godine za kategorije proizvoda Tools i Toys

	2005	Feb, 2005
	Dollar Sales	Unit Sales
Tools	1,083,855.90	2,621
Toys	848,982.70	1,695

Primjer 9, rješenje

```
SELECT
{ ( [Time].[2005], [Measures].[Dollar Sales] ),
  ( [Time].[Feb, 2005], [Measures].[Unit Sales] )
}
ON COLUMNS ,
{ [Product].[Tools], [Product].[Toys] } ON ROWS
FROM [Sales]
```

Torke, primjeri

- Ispravno

```
(  
  [Time].[2004],  
  [Customer].[Chicago, IL],  
  [Product].[Tools]  
)
```

- Nije ispravno

```
(  
  [Time].[2004],  
  (  
    [Customer].[Chicago, IL],  
    [Product].[Tools]  
  )  
)
```

Torque, primjeri (2)

- MDX identifikuje ćelije u kocki na osnovu torke (kao u EXCELU, Sheet 1, Column B, Row 22)
- Primjer kombinovanja torke: ([Product].[Leather Jackets], [Time].[June, 2005], [Store].[NYC], [Measures].[Dollar Sales]) = 13000 dolara

Skupovi

- Skup je uređena kolekcija torki. Može da bude prazan, ili da sadrži istu torku više puta. Obilježava se vitičastim zagradama kad god je eksplicitno navedena bar jedna toraka

```
SELECT
{
  ( [Time].[2005], [Measures].[Dollar Sales] ),
  ( [Time].[Feb, 2005], [Measures].[Unit Sales] )
}
ON COLUMNS ,
{ [Product].[Tools], [Product].[Toys] } ON ROWS
FROM [Sales]
```

Primjer 10

- Primjer 10: naći vrijednost prodaje za jun 2005. u regiji Chicago IL

```
SELECT
{ ([Time].[Jun, 2005], [Geography].[Chicago, IL]) } on columns
FROM [Sales]
WHERE ([Measures].[Dollar Costs])
```

- Napomena: sve torke u skupu moraju da budu iste dimenzionalnosti. Sljedeće je greška:

```
{ ( [Time].[2005], [Measures].[Dollar Sales] ),
  ( [Measures].[Unit Sales], [Time].[Feb, 2005] )
}
```

MDX upit

- Rezultat MDX upita je kocka nastala transformacijom polazne kocke podataka
- Rezultujuća kocka može da ima veći broj osa (do 128 u Analysis Services 2005)

```
SELECT
```

```
...
```

```
{ ([Time].[2001], [Product].[Leather Jackets]),  
  ([Time].[2001], [Product].[Silk Scarves]),  
  ([Time].[1997], [Product].[Leather Jackets]),  
  ([Time].[1997], [Product].[Silk Scarves])
```

```
} ON ROWS
```

```
...
```

2001	Leather Jackets
2001	Silk Scarves
1997	Leather Jackets
1997	Silk Scarves

MDX upit bez osa

```
SELECT FROM SalesCube
```

```
SELECT FROM SalesCube
```

```
WHERE ([Time].[2004], [Geography].[Quebec],  
       [Product].[Snorkels], [Channel].[Superstores])
```

Funkcija CROSSJOIN

- Računa Dekartov proizvod dva skupa

- Sintaksa

```
CrossJoin(set1, set2)
```

- Primjer

```
CrossJoin (  
  { [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005] },  
  { [Measures].[Dollar Sales], [Measures].[Unit Sales] }  
)
```


Primjer 11

- Primjer 11: naći vrijednost prodaje i broj prodatih primjeraka za kategorije Tools i Toys u prva dva kvartala 2005. godine

	Q1, 2005	Q1, 2005	Q2, 2005	Q2, 2005
	Dollar Sales	Unit Sales	Dollar Sales	Unit Sales
Tools	183,042.00	7,179	199,809.20	7,912
Toys	149,435.30	5,878	169,513.10	6,476

Primjer 11, rješenje

```
SELECT
CrossJoin (
  { [Time].[Q1, 2005], [Time].[Q2, 2005] },
  { [Measures].[Dollar Sales], [Measures].[Unit Sales] }
)
ON COLUMNS ,
{ [Product].[Tools], [Product].[Toys] } ON ROWS
FROM Sales
```

CROSSJOIN sa tri skupa

```
CrossJoin (  
    [Time].Members,  
    CrossJoin (  
        [Scenario].Members,  
        [Product].Members  
    )  
)
```

```
CrossJoin (  
    CrossJoin(  
        [Time].Members,  
        [Scenario].Members  
    ),  
    [Product].Members  
)
```

Funkcija FILTER

- Rezultat su elementi skupa koji zadovoljavaju zadati kriterijum
- Sintaksa

```
Filter( set, boolean-expression )
```

Funkcija FILTER, primjeri

```
Filter (  
  { [Product].[Product Category].Members },  
  [Measures].[Dollar Sales] >= 500  
)
```

```
Filter (  
  { [Product].[Product Category].Members },  
  ([Measures].[Dollar Sales] >= 1.2 * [Measures].[Dollar Costs])  
  AND [Measures].[Dollar Sales] >= 150  
)
```

Primjeri 12 i 13

- Primjer 12: naći skup svih parova kategorija proizvoda, grad takvih da je vrijednost prodaje veća od 500
- Primjer 13: naći sve kategorije proizvoda koji su u 2000. godini prodani u regiji LA u vrijednosti većoj od 500

Primjeri 12 i 13, rješenja

```
Filter (  
    CrossJoin (  
        [Product].[Product Category].Members,  
        [Store].[City].Members  
    ),  
    [Measures].[Dollar Sales] >= 500  
)
```

```
Filter (  
    [Product].[Product Category].Members,  
    ([Measures].[Dollar Sales], [Time].[2000],  
    [Store].[Baton Rouge, LA]) >= 500  
)
```

Primjer 13, još jedno rješenje

```
Filter (  
    CrossJoin (  
        {([Time].[2000], [Store].[Baton Rouge, LA]) },  
        [Product].[Product Category].Members  
    ),  
    [Measures].[Dollar Sales] >= 500  
)
```


Funkcija ORDER

- Za sortiranje torki unutar skupa u odnosu na zadati kriterijum

- Sintaksa

```
order(set, expression, [, ASC |  
DESC | BASC | BDESC ] )
```

- Opcije BASC i BDESC ne uzimaju u obzir definisane hijerarhije

Primjer 14

- Primjer 14: generisati sortiranu listu parova kategorija proizvoda, vrijednost prodaje za 2004. u opadajućem redosljedu po vrijednosti

	Dollar Sales
Tools	894,495.80
Computers,Peripherals	847,595.00
Toys	768,126.20
Camping, Hiking	646,902.40
Phones	640,023.80
Outdoor Gear	572,151.00
Sports Equipment	541,098.50
Exercise, Fitness	534,700.60
TV, DVD, Video	500,910.80

Primjer 14, rješenje

```
SELECT
{ [Measures].[Dollar Sales] } on columns,
Order (
    [Product].[Product Category].Members,
    [Measures].[Dollar Sales],
    BDESC
)
on rows
FROM [Sales]
WHERE [Time].[2004]
```

Primjer 15

- Primjer 15: napisati poziv funkcije ORDER koja sortira kategorije proizvoda po ukupnom profitu (svi regioni) za 2005. godinu

Primjer 15, rješenje

```
Order (
    [Product].[Product Category].Members,
    ([Measures].[Profit], [Time].[2005], [Customer].[All Customers]),
    BDESC
)
```


Primjer 16

- Primjer 16: naći vrijednosti prodaje i broj prodatih primjeraka za regione Northwest i West u 2004. i 2005. godini za sve kategorije proizvoda sortirane po ukupnom broju prodatih primjeraka u 2005. godini

	2004	2004	2004	2004	2005	2005	2005	2005
	Northeast	Northeast	West	West	Northeast	Northeast	West	West
	Dollar Sales	Unit Sales	Dollar Sales	Unit Sales	Dollar Sales	Unit Sales	Dollar Sales	Unit Sales
Computers, Peripheral	118,438.80	4,612	147,504.80	5,791	148,902.90	5,695	196,868.70	7,318
Tools	132,914.20	5,282	125,364.10	5,269	152,571.30	5,916	176,282.70	6,850
Toys	103,469.60	4,220	108,991.00	4,454	106,096.30	4,233	141,530.10	5,370
Phones	120,098.40	4,913	98,190.80	3,871	125,115.60	4,787	131,831.80	4,869
Outdoor Gear	73,977.90	3,185	75,927.10	2,962	84,289.00	3,193	128,668.20	4,892
Camping, Hiking	147,407.10	5,863	69,414.90	2,819	170,091.00	6,467	123,632.60	4,727
Personal Care	31,457.50	1,312	85,282.60	3,328	53,120.30	2,083	117,788.00	4,371

Primjer 16, rješenje

```
SELECT
CrossJoin (
  {[Time].[2004], [Time].[2005]},
  CrossJoin (
    { [Customer].[Northeast], [Customer].[West] },
    { ([Measures].[Dollar Sales], [Measures].[Unit Sales] )
  )
) on columns,
Order (
  [Product].[Product Category].Members,
  ([Measures].[Unit Sales], [Time].[2005],
  [Customer].[All Customers]),
  BDESC
) on rows
FROM [Sales]
```


Primjer 17

- Primjer 17: naći parove kategorija proizvoda, reklamiranje takve da je vrijednost prodaje veća od 500; urediti tako dobijene torke po broju prodatih primjeraka u 2005. godini

Electronics	Radio
Outdoor & Sporting	Radio
Electronics	Boat
Electronics	newsp
Electronics	email
Outdoor & Sporting	newsp
Electronics	Personal

Primjer 17, rješenje

```
Order (
  Filter(
    CrossJoin(
      [Product].[Product Category].Members
      , [Promotion].[Media].Members
    )
    , [Measures].[Dollar Sales] >= 500
  )
  , ([Measures].[Unit Sales], [Time].[2005])
  , BDESC
)
```